

เทคนิคการประยุกต์ใช้ ข้อมูลในผลงานวิชาการ

สมบูรณ์ ไทรแจ่มจันทร์

การผลิตผลงานทางวิชาการ ถือว่าเป็นงานใหญ่ต้องใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ ตลอดจนความวิริยะอุตสาหะเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะงานเขียนชิ้นสำคัญๆ จะต้องมีการเตรียมการเป็นระยะเวลานาน หากจะผลิตผลงานทางวิชาการให้ปรากฏผู้สยตสาธารณณะจะต้องมุ่งมั่นเพื่อศึกษาค้นคว้างานวิชาการนั้น จึงจะได้ผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่า

บทความนี้ผู้เขียนมุ่งเสนอเทคนิคบางประการเกี่ยวกับการจัดบันทึกข้อมูลเพื่อประยุกต์ใช้ข้อมูลในการผลิตผลงานทางวิชาการ

การจัดบันทึกข้อมูล

การจัดบันทึกข้อมูลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการผลิตผลงานทางวิชาการ ผู้ผลิตผลงานทางวิชาการต้องเป็นนักอ่าน การอ่านมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ อ่านเพื่อความเพลิดเพลินและอ่านเพื่อต้องการข้อมูล การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินนับเป็นการพักผ่อนผู้อ่านมักไม่คร่ำเคร่งหรือเคร่งเครียดเพราะไม่ต้องแข่งกับเวลาเหมือนกับการอ่านเพื่อต้องการข้อมูล ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อระเืองปัญหา เพื่อใช้ในการเขียนผลงานทางวิชาการ ผู้อ่านต้องใช้สมองคิด ไตร่ตรอง พินิจพิจารณา ประเมินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือข้อมูล (ฟองนวล สักการเวช, 2538 : 116 - 7)

เมื่อผู้ผลิตผลงานทางวิชาการได้รวบรวมหนังสือเอกสารต่างๆ พร้อมทั้งได้วินิจฉัยคุณค่าและคัดเลือกเอกสารแล้ว ต่อไปก็คือการลงมืออ่านเพื่อสำรวจความีเรื่องที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าในเอกสารนั้นหรือไม่

ในการอ่านเพื่อการค้นคว้านี้ เริ่มแรกควรอ่านอย่างผ่านๆ ก่อนเพื่อจะดูว่ามี

เนื้อหาตรงกับหัวข้อที่ต้องการหรือไม่และมากนักน้อยเพียงใด โดยอาจเปิดดูได้จากสารบัญญ
และดรชนีก่อนแล้วจึงอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานที่จะผลิตขึ้น การอ่านครั้งนี้
ควรอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อจับใจความสำคัญโดยอ่านประโยคแรกๆ และประโยคหลังๆ ของ
แต่ละย่อหน้า (ปรีชา ทิฉินพงศ์, 2535 : 40)

ถ้าพบข้อความที่แน่ใจว่าตรงกับหัวข้อที่วางโครงเรื่องไว้ ควรอ่านอย่างละเอียด
อีกครั้งจนเป็นที่เข้าใจ จึงจดบันทึกข้อความนั้นไว้ การจดบันทึกควรใช้บัตรบันทึกขนาด
4 × 6 นิ้ว หรือ 5 × 8 นิ้ว บัตรบันทึกมี 3 อย่าง (ชินวุธ สุนทรสิมะ, 2529 : 38-39) คือ

1. บัตรบรรณานุกรม
2. บัตรบันทึกข้อมูล
3. บัตรบันทึกความคิดเห็น

บัตรบรรณานุกรม เป็นบัตรที่ทำขึ้นในขณะที่สำรวจเอกสารและข้อมูลอย่าง
คร่าวๆ บัตรบรรณานุกรมใช้บันทึกรายการทางบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่ง
ได้แก่ 1) ชื่อผู้แต่ง 2) ชื่อหนังสือหรือชื่อบทความจากวารสาร 3) รายละเอียดเกี่ยวกับการ
จัดพิมพ์ และ 4) ปีที่พิมพ์ของสิ่งพิมพ์แต่ละรายการ การบันทึกควรพยายามทำให้
สมบูรณ์เหมือนกับข้อความที่ปรากฏในบรรณานุกรมท้ายเรื่องที่เขียน

ตัวอย่าง บัตรบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

มก.	
SH	บรรจง เทียนส่งรัมย์. หลักการทำฟาร์มในทะเล . พิมพ์ครั้งที่ 2,
380	กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
บ17	139 หน้า
2538	

บัตรบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร

โตมร มีเดช “การประมาณปริมาณน้ำที่บ่อปลาต้องการ”

ว.ศูนย์บางพระ 24 : 1 (มิ.ย. - ส.ค. 29) : 35 - 38.

บัตรบันทึกข้อมูล เป็นบัตรที่ผู้ผลิตผลงานทางวิชาการบันทึกข้อมูลที่ต้องการรวบรวม การจดบันทึกมีวิธีการที่ใช้กันมาก 3 วิธี (พวา พันธุ์เมฆา, 2535 : 134) คือ

1. **บันทึกแบบย่อความ** (summary note) คือการสรุปเอาแต่ใจความสำคัญของข้อความที่ต้องการ

ตัวอย่าง การจดบันทึกแบบย่อความ

พันธุ์กุ้ง

ขงยศ พาณิชยอำนวย “ธุรกิจการค้ากุ้งทะเลในอ่าวไทย,” วิทยาสาร

ประมง, 12 : 5 (พฤษภาคม, 2537) : 88 - 90.

หน้า 88 กุ้งพันธุ์ที่นิยมบริโภคทั้งในประเทศและส่งออกนอกประเทศ ได้แก่

- กุ้งขาว (กุ้งแชบ๊วย)
- กุ้งกุลาดำ กุลาลาย
- กุ้งเหลือง
- กุ้งตะกาด

2. **บันทึกแบบคัดลอกข้อความ (Quotation note)** คือการคัดลอกข้อความที่คิดว่าสำคัญ ซึ่งผู้บันทึกไม่อาจเขียนให้ได้ข้อความดีเท่าของเดิม หรือมีลักษณะคมคายอ่านแล้วซาบซึ้ง

ตัวอย่าง การจดบันทึกแบบคัดลอกข้อความ

ปราชญ์
คมทวน คันธนู “จับทรงเป็นสรวงสร้อย” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. (11-17 เมษายน 2536) : 50. ความฉลาดปราชญ์ว่าศึกษาสร้าง รอดังแถวแนวทางชีวิตวงเส้น คำราถือคือบทคือกฎเกณฑ์ สมองเจนจัดทั้งรักหยั่งลึก แต่ปัญญาถ้าได้มาหลายด้าน รับรู้รสพบพานการฝนฝัก ใช้สมองสอนนำจิตสำนึก รู้จักตรึกตรองหาปัญญาพร้อม.....

3. **บันทึกแบบถอดความ (Paraphrase note)** คือการเขียนขึ้นใหม่ให้ได้ใจความครบถ้วนตามข้อมูลเดิม เขียนในสำนวนโวหารของผู้จดบันทึก

ตัวอย่าง การจดบันทึกแบบถอดความ

ปราชญ์
คมทวน คันธนู. “จับทรงเป็นสรวงสร้อย” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. (11-17 เมษายน 2536) : 50. ปราชญ์ถือว่าการศึกษทำให้คนฉลาดที่มีแนวทาง กฎเกณฑ์ และความเจนจัดที่หยั่งรากลึก คนที่รู้จักฝึกฝน มีจิตสำนึก และรู้จักตรึกตรองด้วยปัญญาเท่านั้นจึงจะสมกับเป็นปราชญ์.....

บัตรบันทึกความคิดเห็น เป็นบันทึกที่ผู้ผลิตผลงานทางวิชาการได้บันทึก
ข้อคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้ การบันทึกนี้จำเป็นอย่างยิ่งหากไม่บันทึกไว้อาจหลงลืม
และคิดไม่ออกได้ ดังนั้นหากคิดอะไรออกขึ้นมาจึงต้องรีบบันทึกไว้บนหัวบัตรด้วย

ข้อคิด

การวางแผนเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติคิดว่าควรจะ
ได้มีการประสานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างการวางแผนเศรษฐกิจกับการ
วางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจของชาติ แผนทั้งสองต้องสอดคล้องกัน
พึ่งกันและกันและส่งเสริมกัน

วิธีการจดบันทึก

การจดบันทึกข้อมูล เพื่อความสะดวกในการเก็บ การเรียบเรียง การอ้างอิง
และการนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ผู้ผลิตผลงานทางวิชาการควรปฏิบัติดังนี้

1. **ควรบันทึกลงในบัตร** บัตรใบหนึ่งจะบันทึกแต่ละเรื่อง ถ้าบันทึกหลายๆ เรื่อง
ลงในบัตรเดียวกันจะไม่สามารถนำมาเรียงลำดับของเรื่องได้ แต่เรื่องเดียวกันอาจจะใช้บัตร
หลายๆ ใบได้หากข้อมูลยาวและการจดบันทึกควรจดหน้าเดียวเพื่อความสะดวกในการ
เรียงลำดับเนื้อเรื่องและควรบันทึกด้วยความประณีตให้อ่านง่าย ข้อความถูกต้องได้ความ
สมบูรณ์ ไม่ใช่คำย่อที่อาจลืมได้ภายหลัง

2. **รายละเอียดทางบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ควรครบถ้วน** เพื่อบอกแหล่งที่มา
ของข้อมูลอย่างชัดเจนและถูกต้องไม่สับสน ประกอบด้วย

2.1 ชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อสกุลก่อน สำหรับสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่ผู้แต่งเป็น
ชาวต่างชาติส่วนคนไทยให้ใช้ชื่อตามด้วยนามสกุล ถ้าหนังสือนั้นมีผู้แต่ง 2 หรือ 3 คน
หรือมากกว่า 3 คนให้บันทึกให้ครบถ้วนโดยใช้หลักเกณฑ์การบันทึกแบบเดียวกับการ
เขียนบรรณานุกรม

2.2 ชื่อหนังสือ หรือชื่อบทความ หากเป็นชื่อหนังสือต้องคัดจากหน้าปกในของหนังสือแต่ละเล่ม

2.3 ชื่อวารสาร (ถ้าเป็นวารสาร)

2.4 ครั้งที่พิมพ์ บันทึกเฉพาะพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

2.5 รายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์ เช่น สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์และปีที่พิมพ์ ปีที่ ฉบับที่ของวารสาร

2.6 จำนวนหน้าทั้งหมดของหนังสือหรือเลขหน้าของบทความจากวารสาร

2.7 เลขเรียกหนังสือ (ถ้ามี)

2.8 ชื่อห้องสมุดที่ค้นหนังสือนั้น เพื่อสะดวกในการค้นคว้าต่อไป

3. **ควรบันทึกเลขหน้าของเอกสารไว้ทุกบัตร** เลขหน้ามีความสำคัญต่อการอ้างอิงซึ่งเขียนพร้อมกับการเขียนเนื้อเรื่อง การเขียนการอ้างอิงเป็นการบอกแหล่งที่มาของเอกสารสิ่งพิมพ์เฉพาะตอนใดตอนหนึ่งของเรื่องเพื่อนำให้ผู้อ่านทราบว่า เป็นเรื่องที่มีหลักฐานเชื่อถือได้

4. **กำหนดโครงสร้างของเรื่องที่ค้นคว้าไว้ทุกบัตรที่บันทึก** เพื่อความสะดวกในการเรียงลำดับเนื้อหา การเขียนเนื้อเรื่อง ในกรณีที่โครงสร้างเดียวมีแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง จะให้หมายเลขกำกับไว้ท้ายโครงร่างนั้นด้วย เช่น

ครอบครัว - ความหมาย 1/1

ครอบครัว - ความหมาย 1/2

ครอบครัว - ความหมาย 2/1

ครอบครัว - ความหมาย 2/2

ครอบครัว - ความหมาย 3

หมายความว่า การจัดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ **ครอบครัว - ความหมาย** จัดได้จากสิ่งพิมพ์ 3 รายการ

แต่ถ้าโครงร่างนั้นมีข้อมูลเพียงแหล่งเดียว ใช้บัตรเกิน 1 บัตร เพราะข้อมูลค่อนข้างยาว จะมีหมายเลขจำนวนบัตรกำกับไว้ เช่น

เงื่อนไขแห่งการสมรส /1

เงื่อนไขแห่งการสมรส /2

เงื่อนไขแห่งการสมรส /3

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่าง การจดบันทึกข้อมูลและการนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนผลงาน วิชาการ

ตัวอย่าง การจดบันทึกข้อมูล

มก.	หลักสูตร - ความหมาย
LB	กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
2351	(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : 2532.
ก 117	
หน้า 1	การศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา... เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม...ให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง...

มก.	หลักสูตร - การจำแนกกลุ่ม
LB	กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
2351	(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : 2532.
ก 117	
หน้า 2	มวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่ม ดังนี้ คือ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานและอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ

มก. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - ความหมาย
LB กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
2351 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : 2534.

ก 117

หน้า 6 เป็นกลุ่มที่ว่าด้วยความรู้ต่างๆ ในการดำรงชีวิตของสังคมมนุษย์ ทางด้าน
สุขภาพอนามัย ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งความรู้ต่าง ๆ
เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาของชีวิตและสังคม เพื่อให้คนมีความเป็น
อยู่และการดำรงชีวิตที่ดี

มก. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - จุดมุ่งหมาย
LB กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
2351 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : 2534.

ก 117

หน้า 28 มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้นิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อยู่ร่วมกับ
ผู้อื่นอย่างมีความสุขและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

มก. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - ปัญหา 1
LB วารี ธีระจิตร. “วิธีสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต” ใน เอกสารการ
1025.2 สอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. เล่ม 1
027 พิมพ์ครั้งที่ 2. หน่วยที่ 5 หน้า 183-247. กรุงเทพมหานคร :
กรมวิชาการ, 2526.

หน้า 237-239 ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสอน ครูผู้สอนไม่ใช่สื่อการสอน
หรือใช้ไม่เป็น ครูขาดความสนใจหรือกระตือรือร้นในการปรับปรุง
การสอน จึงสอนโดยใช้วิธีอ่านจากตำราให้นักเรียนจด

มก.

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - ปัญหา 2

เพราพรรณ โกมลมาลย์. “ปัญหาในการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต” สารพัฒนาหลักสูตร. 21 : 9 (กันยายน 2526) : 38-40.

หน้า 38

ครูส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียนการสอน ขาดสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เมื่อขาดสื่อการสอน ครูมักใช้วิธีสอนแบบเดิม คือ วิธีบรรยายซึ่งทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ศษ.

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - ปัญหา 3

LA กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการสัมมนาระดับชาติเรื่องหลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : 2530.

ก271

หน้า 33-35 ...การวัดผลยังเน้นเนื้อหามากกว่าความเข้าใจในหลักการ เครื่องมือวัดยังมีคุณภาพไม่ดีนัก ครูไม่ค่อยสอนตามแผนการสอนสื่อทางวิทยาศาสตร์ ยังไม่ชัดเจน ด้านการเรียนการสอนครูยังไม่สอนแบบบูรณาการ....

ศษ.

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - ปัญหา 4

LA สันทัด อินทร์กานนท์. “ศึกษาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ (ครุศาสตรมหาบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

หน้า 4-5

...ปัญหาการเรียนการสอนของครู คือ ความผูกพันกับวิธีสอนแบบเดิมโดยครูเป็นผู้บรรยาย ผู้บอก ผู้แสดงพฤติกรรมเองมากกว่าที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก...

ศษ.

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต - ปัญหา 5

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี หน่วยงานพิเศษ. “การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี” **วิจัยสนเทศ 10 : 6 (มิถุนายน 2533) : 34 - 45.**

หน้า 43

...การให้ความสำคัญในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตน้อยกว่ากลุ่มประสบการณ์อื่น ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะของการใช้หลักสูตรยังคลาดเคลื่อน จะเห็นได้ว่าครูให้ความสำคัญกับเนื้อหามากกว่ากระบวนการและความไม่พอใจเรื่องการเตรียมการสอนสืบต่อการสอนวิทยาศาสตร์กับกระบวนการและทักษะทางวิทยาศาสตร์...

การประยุกต์ใช้ข้อมูล

การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากบัตรบันทึกนั้น มี 3 ขั้นตอน

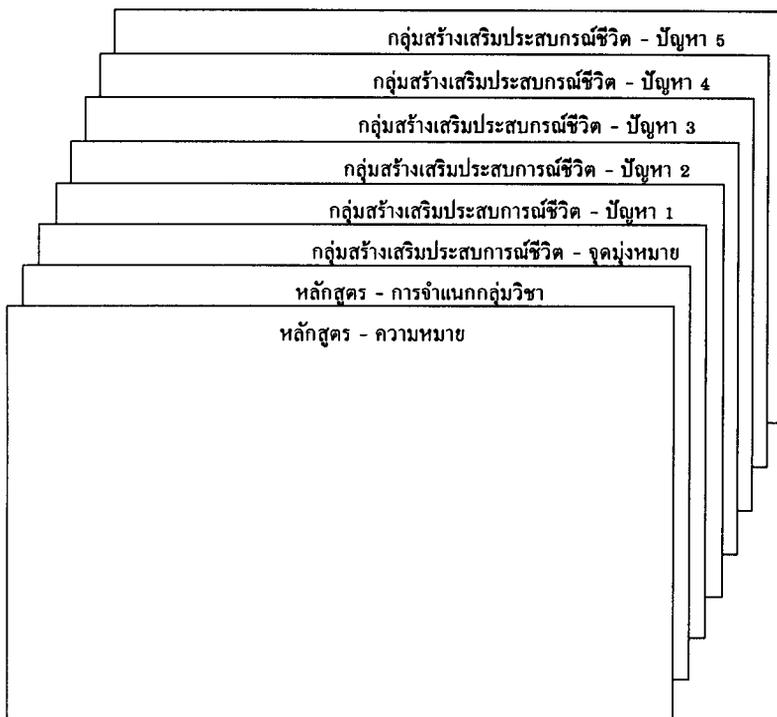
1. การจัดระเบียบข้อมูล
2. การเขียนผลงานพร้อมการอ้างอิง
3. การเขียนบรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิง

การจัดระเบียบข้อมูล

เมื่อจดบันทึกข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ครบถ้วนแล้ว ผู้ผลิตผลงานวิชาการจะพบว่า มีบัตรบันทึกข้อมูลมากมายแต่ยังไม่รู้ว่าแต่ละหัวข้อนั้นจะมีข้อมูลเพียงพอหรือไม่ ผู้เขียนควรจัดระเบียบข้อมูลที่ได้บันทึกนั้นไว้โดย

- 1) แยกบัตรบันทึกทั้งหมดออกเป็นกลุ่มตามโครงร่าง
- 2) ตรวจสอบและพิจารณาว่า จะมีโครงร่างใดที่อาจจะต้องตัดข้อมูลออก หรือค้นข้อมูลเพิ่มเติมบ้างและดำเนินการให้แล้วเสร็จ
- 3) ปรับปรุงเค้าโครงเรื่องใหม่ตามบัตรบันทึกให้เหมาะสมที่จะเขียนผลงานทางวิชาการต่อไป

ตัวอย่าง การเรียงบัตรบันทึกสำหรับการเรียบเรียงเนื้อหา

การเขียนผลงานพร้อมการอ้างอิง

ในการเขียนผลงานวิชาการนั้น เพื่อความรวดเร็วผู้เขียนจะใช้ประโยชน์จากบัตรบันทึกข้อมูลโดยการนำบัตรบันทึกมาเรียงลำดับตามโครงร่างของเรื่อง แล้วเขียนผลงานตามที่ได้บันทึกไว้พร้อมการอ้างอิง ซึ่งมีหลายรูปแบบ อาทิ รูปแบบของ Turabian หรือของ American Psychological Association เป็นต้น หากจะใช้แบบใดควรยึดแบบนั้นตลอดทั้งผลงาน ไม่ควรใช้แบบผสมผสานจะทำให้ผลงานมีเอกภาพ ดังตัวอย่าง

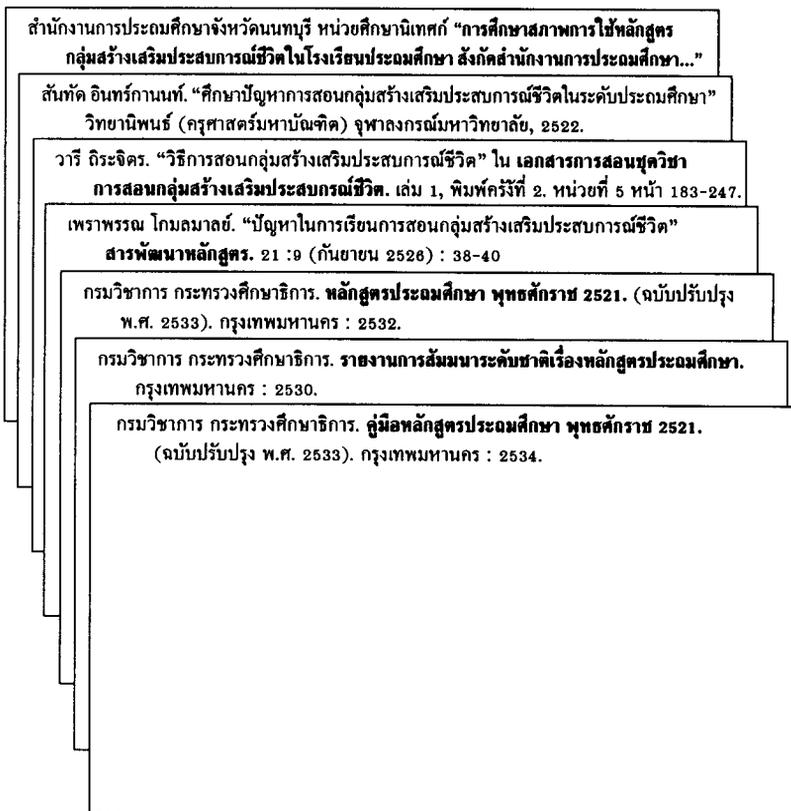
การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐพึงจัดให้เยาวชนอย่างทั่วถึงและเสมอภาคกันทั่วประเทศ นับว่าเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของการศึกษาในระดับต่างๆ ที่สูงขึ้นไป ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 1) กล่าวว่า “การศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา... เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม...ให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง...” นอกจากนี้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 2) ได้กำหนดหมวดประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่ม ดังนี้ คือ กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้, กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต, กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย, กลุ่มการงานพื้นฐานและอาชีพ , และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 6) กล่าวถึงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไว้ว่า “เป็นกลุ่มที่ว่าด้วยความรู้ต่างๆ ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทางด้านสุขภาพ อนามัย ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งความรู้ต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาของชีวิตและสังคมเพื่อให้คนมีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ดี” และการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดจุดหมายไว้ชัดเจน คือ มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534 : 28)

การเขียนบรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิง

นับเป็นหลักเกณฑ์ทั่วๆ ไปว่าเมื่อผู้เขียนผลงานทางวิชาการเขียนผลงานเสร็จสิ้นแล้วจำเป็นต้องทำรายชื่อของสิ่งพิมพ์ที่ใช้ประกอบการเขียนผลงานนั้น เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะใช้ค้นคว้าอ้างอิงต่อไปผลงานที่ผลิตออกมาจึงจะมีคุณค่าทางวิชาการ

ตัวอย่าง การเรียงบัตรบรรณานุกรม

สรุป

ผู้ผลิตผลงานวิชาการหากได้รู้เทคนิคเกี่ยวกับการจัดบันทึกข้อมูล การใช้ประโยชน์จากบัตรบันทึกเพื่อการเรียบเรียงเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิงแล้ว พบว่าการจัดบันทึกข้อมูลทำให้สะดวกต่อการวิเคราะห์และเรียบเรียง ข้อมูลไม่สับสน ซึ่งจะ ทำให้ผลงานนั้นเป็นผลงานที่มีคุณค่าดังที่กล่าวกันว่า ผลงานนำมาซึ่งชื่อเสียงเกียรติยศของผู้ผลิตเมื่อผู้ผลิตตระหนักในคุณค่าของผลงานนั้น

เอกสารอ้างอิง

- ชินวุธ ศุนทรสิมะ. 2529. **หลักและวิธีการทำวิทยานิพนธ์ รายงานประจำภาคและเอกสารวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรีชา ทิฉินพงศ์. 2535. **การเขียนผลงานทางวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- พวา พันธุ์เมฆา. 2535. **สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า.** กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฟองนวล สักการเวช. 2538. “การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด” ใน **บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น** หน้า 37-54 โดย คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์.